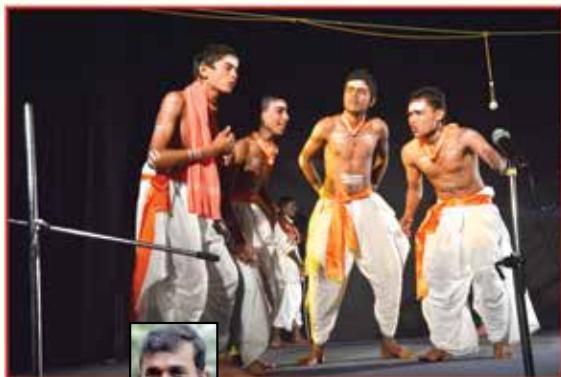

ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು

ಡಾ. ಎಂ ಮಲ್ಲೇಶ, ನಾಟಕ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸ.ಪ್ರೌ.ಶಾ, ಚೆಳಮಟ್ಟಿ ತಾ. ಕಲಾರ್ಥಿಗಿ ಜಿ.ಧಾರವಾಡ

ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ದೇಹಭಾಷೆ, ಕುಣಿತ, ಅನುಕರಣೆ, ಗೀತಗಳು ರಂಗಭೂಮಿ ಉಗಮಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕಾರಾದ ಕಾಲಿದಾಸ ಮಹಾಕವಿ ತನ್ನ ನಾಟಕವಾದ ‘ಮಾಳವಿಕಾಗ್ನಿಯತ್ತ’ದಲ್ಲಿ ‘ಕಾವ್ಯೇಮು ನಾಟಕಂ ರಮ್ಯಂ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಉಕ್ತಿಯಂತೆ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರ, ರಮ್ಯ, ಮನೋಹರವಾದದ್ದು ನಾಟಕ. ಅದೇ ರೀತಿ “ನಾಟ್ಯಂ ಭಿನ್ನರುಚೆಜಣಸ್ಯ ಬಹುಧಾಷ್ಯೇಕಂ ಸಮಾರಾಧನಂ” ಎಂಬ ಅವರ ಮತ್ತೊಂದು ಉಕ್ತಿಯಂತೆ ವಿವಿಧ ರುಚಿಗಳನ್ನೊಂದಿರುವ ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಲೆಯು ಕೊಡದಂತಹ ಶೈಕ್ಷಿಯನ್ನು ನಾಟಕ ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ನಾಟಕವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಿಯನ್ನು, ಹಿತವನ್ನು ನೀಡಿ, ಜನರಿಗೆ ಜೀವನದ ಅರಿವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಕಲೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯೋಸಬಹುದು.

ರಂಗಭೂಮಿಯ ನಾಟಕ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಅಭಿನಯ, ರಂಗತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಸಮೂಹ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದ್ದ ಯಾವುದೇ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸರಳ ಹಾಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಲುಪಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಸಮಾಜವನ್ನು ತಿದ್ದುವ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸುವಂತೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಮಾಧ್ಯಮ ಈ ರಂಗಭೂಮಿ. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಜಾತಿ, ವರ್ಗ, ಮೇಲು-ಕೀಳು, ಉಚ್ಚ-ನೀಚ ಎಂಬ ಯಾವುದೇ ಭಾವನೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು.

‘ರಂಗಭೂಮಿ ಜನತೆಯ ವಿಶೇಷದಾಲಯ’- ‘ರಂಗಭೂಮಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡ’ ನಾಟಕವೆಂದರೆ ಅದು-ರಂಗವಿಷಯಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಬಗೆಗಿನ ಸ್ವೇಚ್ಛಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರವೇ ಆಗಿರದೇ ಬದುಕನ್ನು ನೋಡುವ, ನೋಡಿದ ಬದುಕನ್ನು

ಮನದ ಆಳದಲ್ಲಿ ಮದುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಮದುಗಿಸಿದ ಬದುಕನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಪರಿಸ್ಥರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸುವ ಬಗೆಗಿನ ಬದುಕಿನ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಮನುಷ್ಯ ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುವ ಭಾವನೆಗಳಿಗಂತ ಅನೇಕ ಪಟ್ಟಿ ದೃಶ್ಯದ ಮೂಲಕ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇ 80ರಷ್ಟು ಆಂಗಿಕ ಭಾಷೆಯ ಗ್ರಿಹಿಕೆಯಿಂದ ಸಂವಹನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಥವ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಮೂಹಿಕ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜಮುಖ್ಯಾಗಿ ಬಳಸುವ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಕಲೆಗಳ ಗುಂಬಿನಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಮಹತ್ವದ ಕಲೆಯಾಗಿದೆಯಲ್ಲದೇ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರವ್ಯ ಮತ್ತು ದೃಶ್ಯಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿರುವ ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಟಕ ಕಲೆ ಜೀವಂತ ಕಲೆಗಳಾಗಿದ್ದ ಇವುಗಳ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಭಯ, ಕೀಳರಿಮೆ, ಸಂಕೋಚ, ಹಿಂಜರಿಕೆ ಮನೋಭಾವ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಆ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಲನೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಗಮನಕೇಂದ್ರಿಕರಣ, ಮುಂತಾದ ಅಲೋಚನಾ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೀಪನಗೊಳಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ನಾಂಧಿಯಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಇಂದು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ-2020

ಒಂದು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯು ಆ ದೇಶದ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಾನವೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವುದು 2020ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದ ಇಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ

ರಂಗ ಶೀಕ್ಣಿಕ್ಕೂ ವೀರೇಷ ಆಧ್ಯತ್ಮ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೀಕ್ಣಿ ನೀತಿ-2020 ರ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

1. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದು.
2. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿನ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆದುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಶಾಲಾ ಸಂಕೀರ್ಣದಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬ ಕಲಾ ಪರಿಣಾತರನ್ನು [ಕಲಾ ಶೀಕ್ಷಕರು] ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶ ಕಲಿಸುವುದು.
3. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಕಲೆ, ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳ ಮನರೂಪೆವನಕ್ಕೆ ಧಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ಅಕಾಡೆಮಿಗಳು, ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳು, ಆರ್ಟ ಗ್ಾಯಾಲರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಾರಂಪರಿಕ ಶಾಂತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉದ್ಯೋಗ ಅವಕಾಶಗಳು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು.
4. ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವರ್ತನೆ, ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಷಮತೆ, ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಸನ ಶೀಕ್ಷಕರು ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಂದ ಹಾಗು ಸ್ವಯಂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು.
5. ಕೇವಲ ಅಂಕಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾಂಘರ್ಷಿಕ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಗಮನ ನೀಡುವುದು.
6. 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ಶಾಲಾ ಮೂರ್ಚ ಹಂತದಿಂದ ಮಾಡ್ಯಾಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ 100% ದಾಖಿಲಾತಿ ದರ ಸಾಧಿಸಲು ಕ್ರಮಹಿಸುವುದು.

7. 21ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೌಶಲಗಳಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಿಕೆ, ನಿಜಾಯಕ ಚಿಂತನೆ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಇದರ ಅಂಶಗಳ ಅಂಶಗಳಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡಿವೆ.

ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್ 2005 ರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಂಶಗಳು

- 1) ಪತ್ರಕ್ಕೆಮದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಇಳಿಸುವುದು
- 2) ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶೀಕ್ಣಿ ನೀಡುವುದು
- 3) ಸಂವಿಧಾನದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದು
- 4) ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲಾ ಪದ್ಧತಿ
- 5) ಕಂಠಪಾಠ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸುವುದು
- 6) ಶಾಲೆಯ ಹೊರಗಿನ ಬದುಕಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- 7) ಕಲಿಕೆ ಪತ್ರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪೂರಕವಾಗಿರದೆ ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರಬೇಕು
- 8) ಕಲಿಕೆ ಅನುಭವಗಳು ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿರಬೇಕು
- 9) ಸಂತಸದ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಲುತ್ತಮ ಸಂಯೋಜನೆಗೆ ಅವಕಾಶ
- 10) ಮಕ್ಕಳಿಂದಲೇ ಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ, ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್ ನ ಪತ್ರಕ್ಕೆಮದ ಅಂಶಗಳು, ಮತ್ತು 2020ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೀಕ್ಣಿ ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ರಂಗ ಮುಖೀನ ಶೀಕ್ಣಿದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಶೀಕ್ಣಿದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವುದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್ 2005 ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ರಂಗಭೂಮಿ ಯಾವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ?

NEP-2020ರ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಕೌಶಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಶೀಕ್ಣಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾಟಕ ವಿಷಯವು ಹಲವು ಕೌಶಲ್ಯ ಆಧಾರಿತ ಶೀಕ್ಣಿಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನಬಿಹುದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರ ಶೀಕ್ಣಿದ ಕಲಿಕೆ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಂಗ ಶೀಕ್ಣಿದ ಅಳವಡಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲ್ಲಯಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ ನಮಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 1)ಅವಲೋಕನ 2) ಗ್ರಹಿಕೆ 3) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ 4) ನಾಯಕಕ್ಕೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ 5) ಸಂಪಾಟನೆ 6) ಕಲ್ಪನಾಶೀಲತೆ 7) ಮನೋದೈಹಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ 8) ಸೃಜನಶೀಲ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕತೆ 9) ಸಂವಹನಾ ಕೌಶಲ 10) ವಾಕ್ಯಚಾತುರ್ಯ 11) ಗುಂಪಿನೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವರ್ತನೆ(ಸಹಜಾಭಿವೃದ್ಧಿ) 12) ವಿಕಾಸ 13)ಕೇಳರಿಮೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು 14)ನೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿ

ಹೆಚ್ಚಳ 15) ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ 16) ಬೌದ್ಧಿಕ-ಭಾವುಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ 17) ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದ್ಧತೆ 18) ಆತ್ಮಸ್ಥೇಯ್ಯ 19) ಬದ್ಧತೆ 20) ಸಮಯಸ್ವಾರ್ಥ ಯಂತಹ ಹಲವು ಸಾಮಾಧ್ಯಗಳ ಪಾಠವನ್ನು ನಮಗೆ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಲಿಸಿಕೊಡುವಪ್ರಸ್ತು ಬೇರಾವ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಕಲಿಸಿಕೊಡಲಾರದು ಎಂದರೆ ತಪಾಗಲಾರದು.

ರಂಗ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಏಕ ಕಲಿಕಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಹಲವು ಅಂಶಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

* ನಾಟಕವು ಬೋಧನಾ ಸಾಧನವಾಗಿದ್ದು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ “ನಿಯಂತ್ರಿತ” ಅಥವಾ ಬೆದರಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು, ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಮತ್ತು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

* ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಯಲು ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಮತ್ತೊಂದು “ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಲ್ಲದ” ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

* ಅಂತಿಮವಾಗಿ, ಇದು ಸ್ವಯಂಂತೀಸ್ತ, ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವೀಕಾರ ಮತ್ತು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ.

* ನಾಟಕವು ಒಂದು ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆ, ಸ್ವ-ಅಭಿವೃತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಕಲಿಕೆಯ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ನಾಟಕವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಅದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ, ದೈಹಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಒಳಗೂಡಿಸುತ್ತದೆ.

* ನಾಟಕೀಯ ಕಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.

* ನಾಟಕೀಯ ಪರಿಶೋಧನೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭಾವನೆಗಳು, ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕನಸುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

* ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕೆಲವೇ ಶಿಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ, ಇನ್ನೊಬ್ಬನಾಗಬಹುದು, ಹೊಸ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು.

* ನಾಟಕವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನ ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವು

ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿರುವ ಮಾಹಿತಿ-ಕೇಂದ್ರಿತ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಕವು ಸಂವಹನದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತರಪೇಕಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

* ನಾಟಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು ಕಡಿಮೆ, ಅವರ ಸಂವಹನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಜೋದನೆ ಇರುತ್ತದೆ.

* ನಾಟಕವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹನೆ (TOLERANCE) ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭಾತಿ (EMPATHY) ಯನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತ ಜಾಗತಿಕ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ನಾಟಕವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ರಂಗ ಮುಖೇನ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮನುವನ್ನು ತೋಡಗಿಸಿದರೆ

1. ಬೌದ್ಧಿಕ ಕೌಶಲ್ಯ
2. ಅರಿವಿನ ತಂತ್ರ
3. ಮೌಲಿಕ ಮಾಹಿತಿ
4. ಮೋಟಾರ್ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು
5. ವರ್ತನೆ ಹೀಗೆ
5. ರೀತಿಯ ಕಲಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಅಲ್ಲದೇ ನಾಟಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಯೆಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಇರುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ನಾಟಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬಹುದು

* ಮನು ಶ್ರೀಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯ ಬಹುದಾಗಿದೆ

* ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಕಲಿಕಾಫಲ ಮನುವನಿಂದ ಭಾರದೆ ಇದ್ದಾಗ ಕಾರಣ ಏನೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

* ಯಾವ ವಿಷಯ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮನು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

* ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂಜರಿಯುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯತ್ತದೆ.

* ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬಹುದಾಗಿದೆ.

* ಪತ್ರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಮನೋದೇಹಿಕ ಸಿದ್ಧತೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯವುದು

* ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ

